

Желяк А. А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВАНТАЖНИХ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ

Авіаційний транспорт має можливість налаштовувати і розвивати зв'язки практично з усіма державами. При міжнародних перевезеннях можуть перевозитися пасажирів, багаж, вантаж, пошта тощо. Авіаційні перевезення мають велике значення у міждержавному переміщенні людей та вантажу.

Для України авіаційні вантажні перевезення є також важливим видом транспортування вантажу. Повітряні перевезення вантажу здійснюються відповідно до норм Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Повітряного кодексу України, вимог міжнародних угод та загальних положень про перевозки і правил перевозки та надання послуг. Повітряний перевізник — центральний суб'єкт відносин перевозки. Повітряним перевізником визнається будь-яка юридична чи фізична особа, яка виконує повітряні перевезення і має права експлуатанта авіаційної техніки. Стосовно іноземних повітряних перевізників визнаються права експлуатанта за документами, які видані компетентним органом відповідної держави і які відповідають вимогам міжнародних договорів та угод, учасницею яких є Україна. Перевезення, що здійснюються державними повітряними суднами, підлягають спеціальному регулюванню (МНС України, Міноборони України – Наказ, Інструкція від 30.01.2001 № 26/30 Про затвердження Інструкції про використання повітряних суден Збройних Сил України для забезпечення аварійно-рятувальних робіт при виникненні надзвичайних ситуацій державного або регіонального рівня на території України та інші нормативні акти) [1, с. 77].

Повітряні перевезення виконуються на підставі договору. Кожен договір повітряного перевезення та його умови посвідчуються документом на перевезення, який видається авіаційним підприємством або уповноваженими ним організаціями чи особами (агентами). Документами на перевезення є відповідні документи — в разі перевезення вантажу, пошти й інших предметів. Форми документів на перевезення та правила їх застосування встановлюються Укравіатрансом.

Договір перевозки вантажу посвідчується вантажною авіаційною накладною, яка підтверджує укладення договору повітряного перевезення

вантажу між перевізником і відправником, умови перевезення і прийняття вантажу перевізником. Умови угоди, що містяться у вантажній накладній, являють собою короткий виклад основних положень щодо перевезення. Вантажна накладна складається та підписується відправником і вручається перевізнику разом із вантажем. У міжнародних перевезеннях правилами висуваються додаткові вимоги, зокрема — ввезення, вивезення або транзит вантажу мають бути дозволені законами та правилами країни, на територію, з території або через територію якої здійснюється перевезення, правила встановлюють спеціальні терміни здійснення транспортних операцій, спеціально обумовлюються обов'язки зі сплати податків, мита і зборів, що накладаються на перевезений вантаж державними органами та місцевою владою чи адміністрацією аеропорту будь-якої країни, на території, з території чи через територію якої здійснюється перевезення, які підлягають сплаті відправником або одержувачем (перевізник може, але не зобов'язаний оплачувати такі податки, мита і збори, відправник та одержувач несуть перед перевізником солідарну відповідальність із відшкодування йому цих витрат [2, с. 208].

Особливий вид перевезення — чартерне повітряне перевезення — виконується на підставі договору чартеру (фрахтування повітряного судна), за яким одна сторона (фрахтівник) зобов'язується надати іншій стороні (фрахтувальнику) за оплату всю місткість одного чи кількох повітряних суден на один або кілька рейсів для повітряного перевезення багажу, вантажу і пошти або для іншої мети, якщо це не суперечить чинному законодавству України. Договір перевезення пасажирів та багажу посвідчується квитком встановленого зразка, який підтверджує укладення угоди перевезення та містить істотні умови перевезення. Договір перевезення вантажу посвідчується вантажною авіаційною накладною, яка підтверджує укладення договору повітряного перевезення вантажу між перевізником і відправником, умови перевезення і прийняття вантажу перевізником. Умови угоди, що містяться у вантажній накладній, являють собою короткий виклад основних положень щодо перевезення. Вантажна накладна складається та підписується відправником і вручається перевізнику разом із вантажем [3, с. 48].

Отже, як висновок, можна стверджувати, що перевезення вантажів повітряним транспортом є найшвидшим і надійним способом доставки вантажів. Адже перевезення вантажу здійснюється регулярними рейсами за розкладом, замовними рейсами за встановленими повітряними лініями, а також в пункти куди регулярні польоти не виконуються.

Література

1. Бірюков І. А. Цивільне право України. Загальна частина / І. А. Бірюков,

Ю. О. Заїка, В. М. Співак. – К.: Наукова думка, 2014. – 480 с.

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

3. Гіжевський В. К. Транспортне право України: підручник / В. К. Гіжевський, Е. Ф. Демський, А. В. Мілашевич. – К.: Атіка, 2012. – 332 с.

УДК 347:368:656.7(043.2)

Животівська В. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ОBOB'ЯЗKOBOTO ABIAЦIЙHOГO CTPAХУBAHHЯ Y CФEPІ ЦИВІЛЬНОЇ ABIAЦІЇ

Страхування людиною свого життя та майна у цивільній авіації – одне з найважливіших питань сьогодення. Через реальні катастрофи у сфері цивільної авіації, які відбулися протягом цього року, дають підстави для кращого осмислення та роз'яснення суспільству з якою метою проводиться обов'язкове страхування.

Авіаційне страхування – це загальна назва комплексу майнового, особистого страхування осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або законодавством [2].

Обов'язковість авіаційного страхування визначена міжнародними Конвенціями цивільної авіації, Повітряним кодексом України, Законом України «Про страхування» та Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та правил обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації» від 12.10.2002 р. № 1535. Закон України «Про страхування» передбачає як обов'язковий вид «авіаційне страхування цивільної авіації» [1].

Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації проводиться з метою забезпечення захисту інтересів експлуатантів, пасажирів, третіх осіб і включає: 1) страхування відповідальності повітряного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, пошті, вантажу; 2) страхування відповідальності експлуатанта повітряного судна за шкоду, заподіяну третім особам; 3) страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу; 4) страхування повітряних суден; 5) страхування працівників замовника авіаційних робіт, осіб, пов'язаних із забезпеченням технологічного процесу під час виконання авіаційних робіт.

Основними суб'єктами обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації є страховики, страхувальники.